

Скота І. В.

студент 1-го курсу

ФСП НТУУ "КП"

Науковий керівник: Пряміцин В.Ю.,

викладач кафедри публічного права НТУУ "КП"

ЮРИДИЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ОДНОСТАТЕВИХ ШЛЮБІВ В УКРАЇНІ

Потягом багатьох тисячоліть змінювалась історія, звичаї, традиції, а разом з ними і самі люди, тобто їхнє світосприйняття. Під словом світосприйняття я маю на увазі формування у людей почуття правильного, звичного, морального і навпаки - відразливого, не традиційного, аморального, тобто все що не вкладається в сприйняття звичного, або допустимого явища. За роки свого існування люди поволі навчилися простіше сприймати незрозумілі для себе речі і не тикати пальцями на людей котрі відрізняються від основної маси. Не важливо в чому, починаючи від уподобань в одязі та закінчуючи міркуваннями про науку та її еволюцію. Але залишились речі котрі до сьогодні не можуть одностайно зайняти свою нішу в сприйнятті людей, а саме відношення до одностатевих стосунків та шлюбів.

На сьогоднішній день в 19 країнах світу дозволені одностатеві шлюби. А саме у таких країнах як: Данія, Швеція, Норвегія, Франція, Великобританія, Голландія, Фінляндія, Ірландія, Чехія, Бельгія, Хорватія, Швейцарія, Нова Зеландія, Аргентина, Канада, Іспанія, Люксембург, ПАР. І в деяких штатах Америки, але не зважаючи на таку велику кількість країн та людей, що ліберально ставляться до одностатевих шлюбів є й ті, що категорично проти та не схвалюють це явище. Це обумовлено декількома факторами. Першим фактором є історична обумовленість . За часів СРСР люди котрі помічались в нетрадиційній орієнтації переслідувались. Навіть була відповідна стаття в кримінальному кодексі. Це було зроблено не просто так, а задля заохочення до традиційної сімейної народжуваності. Просто в той час країні були необхідні робочі руки та солдати, уряд був зацікавлений у підвищенні народжуваності. Заходами задля досягнення цієї цілі були не тільки утиски з боку держави

гомосексуалістів, а й ряд законів починаючи від реєстрації шлюбу і закінчуючи заборонаю абортів у 1936 р.. Впродовж пів століття за "гомосексуальною" статтею щорічно засуджувалось близько тисячі чоловік. В кінці 1980-х їхнє число стало зменшуватися. За даними Міністерства юстиції Російської Федерації, в 1989-му році за статтею 121 в Росії були засуджені 538, в 1990-му - 497, в 1991-му - 462, в першому півріччі 1992-го року - 227 чоловік. У 1993-му 121-а стаття Кримінального Кодексу була скасована[3]. Не можна забувати й те, що окрім утисків одностатевих відносин з боку держави існував й інший фактор - це релігійні переконання, котрі остаточно викорінили думки щодо нормального сприйняття населенням одностатевих відносин. Аргументом християнства є те, що гомосексуалізм є гріхом, та посилаються на звернення Св. Апостола Петра до Римлян, котра звучить так «Так само й чоловіки, позоставивши природне єднання з жіночою статтю, розпалилися своєю пожадливістю один до одного, і чоловіки з чоловіками сором чинили. І вони прийняли в собі відплату, відповідну їх блудові». З цих слів ми можемо чітко розуміти християнську позицію. Церква навіть має декларацію християнських Церков України «Про негативне ставлення до гріха гомосексуалізму, його пропагування в суспільстві та спроб легалізації так званих одностатевих шлюбів (реєстрації одностатевих партнерств)». Де вона наводить 10 пунктів з аргументами чому Україна не повинна легалізувати одностатеві шлюби.

Що стосується юридичного обґрунтування появи одностатевих шлюбів на території України, то слід зазначити, що саме поняття «сексуальна орієнтація» або будь-який його аналог взагалі не фігурує в жодному з відомих законодавчих актів України[3]. Проте в Конституції країни наявні звичайні для демократичної держави положення, що захищають основні права і свободи людини. Крім того, згідно з ст. 9 Конституції, ратифіковані Верховною Радою міжнародні договори стають частиною національного законодавства[1]. У зв'язку з цим необхідно зауважити, що Україна підписала і ратифікувала Європейську конвенцію з прав людини і основних свобод та додаткові протоколи до неї, таким чином зобов'язавшись дотримуватися положень цього найважливішого документа і визнавши верховну юрисдикцію Європейського

суду з прав людини, який базується на цій конвенції. Останнім часом саме цей суд прийняв декілька найважливіших рішень, законодавчо закріпивши на загальноєвропейському рівні визнання прав геїв та лесбійок як прав людини та неприпустимості дискримінації за ознакою сексуальної орієнтації [3]. Прецедентне право Європейського суду з прав людини є зараз одним із складових внутрішнього законодавства країн-членів Ради Європи, в т.ч. і України.

В Конституції рівність усіх людей в правах закріплюється статтями 21- 24. Стаття Усі люди є вільні і рівні у своїй гідності та правах. Права і свободи людини є невідчужуваними та непорушними. Права і свободи людини і громадянина, закріплені цією Конституцією, не є вичерпними. Конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути скасовані. При прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод. Кожна людина має право на вільний розвиток своєї особистості, якщо при цьому не порушуються права і свободи інших людей, та має обов'язки перед суспільством, в якому забезпечується вільний і всебічний розвиток її особистості. Громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом. Не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками[1].

Аналогічні положення в Конституціях деяких країн отримали офіційне трактування як такі, що містять у собі заборону на дискримінацію за ознакою сексуальної орієнтації. Оскільки перелік причин залишений відкритим, теоретично таке становище повинне бути вірним і для України, однак ніяких роз'яснень з цього приводу від органів юстиції поки що немає

Що стосується права гомосексуалістів на всиновлення дітей, то тут є декілька поглядів. З одного боку не зрозуміло чи дитині з дитячого будинку буде краще в сім'ї, не зважаючи на те що вона буде складатися з двох одностатевих осіб, чи все ж таки в притулку. Адже ми розуміємо, що якщо до людей не традиційної орієнтації більшість суспільства і так не схвально

відносяться, то що вже говорити про дітей ними всиновленими. Та чи не стане дитина також не традиційної орієнтації. Є й інші переконання з цього приводу, це те, що якщо дозволять одностатевим подружжям всиновлювати дітей, то кількість сиріт в дитячих будинках зменшиться, і зовсім не означає, що дитина кора вихована в одностатевій сім'ї приєднається до так званих секс-меншинств. Але вирішивши перелічені мною вище питання та дійшовши до консенсусу наші труднощі на цьому не закінчаться. Є й інший проблемний аспект цього питання, стаття 211 Сімейного кодексу України говорить, що усиновлювачами не можуть бути особи однієї статі[2].

Над вирішенням цих питань слід працювати не тільки суспільству в цілому, а й нашим політикам, адже як показує досвід, вони не можуть дійти до спільної згоди у більш звичайних, буденних питаннях, то що вже говорити про таку не легку, клопітливу та делікатну роботу як узаконення одностатевих шлюбів.

Якщо ж враховувати досвід інших країн, то вони реалізували права таких людей і нічого поганого не сталося. Але це відбувалося вже у суспільстві, яке розуміло і адекватно сприймало одностатеві стосунки. Скільки б не говорити про легалізацію одностатевих шлюбів, всі ми розуміємо, що в цьому питанні є плюси і мінуси. Це не відображається негативно на дітях і не спотворює їх уявлення про відносини між батьком і матір'ю, і відносини з сім'ями лесбіянок і геїв. Але з іншого боку, ми бачимо, що в таких ліберальних країнах суспільство більш розпусне. Чи потрібна нам така лібералізація? Невже демократія – це вседозволеність? Не зважати, звичайно, – це також не вихід, але створення одностатєвої сім'ї з дозволом усиновлення дітей і надання такій сім'ї всіх соціальних прав шлюбу, по-перше, не сприйматиметься теперішнім суспільством України як нормальне явище, а по-друге, руйнуватиме усталені в Україні норми створення сім'ї – і не відомо чим це закінчиться, і чи не призведе до деградації моралі шлюбно-сімейних і родинних відносин.

Список використаних джерел:

1. Конституція України. Верховна Рада України; Конституція, Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]

2. Сімейний кодекс України. Верховна Рада України; Кодекс України, Кодекс, Закон від 10.01.2002 № 2947-III [Електронний ресурс]
3. Інтернет-джерело: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3256>